

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžo/60/2016
Identifikačné číslo spisu: 1015200237
Dátum vydania rozhodnutia: 06.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015200237.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudkýň JUDr. Nory Halmovej a JUDr. Petry Príbelskej PhD. v právnej veci žalobcu: Z., právne zastúpený: JUDr. Milanom Cínikom, advokátom so sídlom Tomášikova 4, Bratislava, proti žalovanej: Univerzita Komenského v Bratislave, Šafárikovo nám. 6, P.O.Box 440, Bratislava, právne zastúpená JUDr. Jánom Benčúrom, advokátom, Záhradnícka 41, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. OŠV 162/2015 D IV/7 zo dňa 15. januára 2015, konajúc o odvolaní sa žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/34/2015-82 zo dňa 8. septembra 2015, v spojitosti s opravným uznesením č. k. 5S/34/2015-92 zo dňa 22. januára 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/34/2015-82 zo dňa 8. septembra 2015 v spojení s opravným uznesením č. k. 5S/34/2015-92 zo dňa 22. januára 2016 p o t v r d z u j e .

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania 151,58 €, na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Milana Cíbika, advokáta, Bratislava, do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

1.

1.1 Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave podľa § 250j ods. 2 písm. c/, d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo dňa 15.01.2015 č. OŠV 162/2015 D IV/7 zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

1.2 Krajský súd rozsudok zdôvodnil tým, že preskúmané rozhodnutie správneho orgánu nebolo podložené dostatočne zisteným skutkovým stavom veci, zároveň mal súd za to, že bol ako dôkaz použitý záznam e-mailovej komunikácie študenta, ktorý neexistuje, pričom sa súd stotožnil s názorom žalobcu, že je neprípustne, aby disciplinárna komisia buď sama umelo alebo úmyselne vytvárala situáciu, ktorej účelom bolo prostredníctvom fiktívneho študenta (ako provokatéra) vytvoriť predpoklady na

vyprovokovanie iného subjektu - žalobcu, pričom z odôvodnenia rozhodnutí oboch stupňov správnych orgánov nie je zrejmé, ako je možné, že súčasťou spisu je komunikácia študenta, ktorý neexistuje.

1.3 Krajský súd mal za to, že správne orgány porušili ust. § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, správny poriadok (ďalej len „správny poriadok“), a to tým, že nedostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia. Za nedostatok vydaných disciplinárnych rozhodnutí súd považoval aj skutočnosť, že disciplinárne orgány sa nevysporiadali s dovtedajším správaním žalobcu aj jeho študijnými výsledkami.

1.4 Vzhľadom na vyššie uvedené, krajský súd dospel k záveru, že zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci a rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a preto v zmysle § 250j ods. 2 písm. c/, d/ O.s.p. zrušil rozhodnutie žalovanej č. OŠV 162/2015 DIV/7 zo dňa 15.01.2015 a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

2.

2.1 Proti rozsudku krajského súdu podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie a navrhla, aby Najvyšší súd SR rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 5S 34/2015-82 zo dňa 08.09.2015 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

2.2 V dôvodoch odvolania žalovaná uvádza, že sa nestotožňuje a nesúhlasí s právnym názorom krajského súdu ohľadom nesplnenia povinnosti v zmysle zákona č. 71/1967 Zb., pričom argumentuje najmä tým, že na konanie podľa § 66 ods. 1 písm. c/ zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách o vylúčení zo štúdia sa nevzťahujú ustanovenia osobitného zákona o správnom konaní. A teda rozhodnutie žalovaného nevyžadovalo splnenie formálnych a obsahových náležitostí v zmysle § 46 a § 47 Správneho poriadku.

2.3 Podľa žalovanej neobstojí ani námietka o nedostatočnom skutkovom vymedzení postihovaného konania, ktoré bolo definované miestom, časom i spôsobom jeho spáchania. Žalobca bol vylúčený zo štúdia za disciplinárny priestupok, ktorého sa mal dopustiť v období najmenej október až november 2014 tým, že v rámci podnikateľskej činnosti ponúkal vypracovanie skúšok. V mailovej komunikácii s fiktívnym študentom K. S. v dňoch 19. až 23. októbra 2014 upresnil spôsob realizácie služby: záujemca zašle zadanie priamo zo skúšky, následne mu zašlú obratom postupne riešené príklady tak, aby ich záujemca stihol odpísať - platba za služby - prebieha v dvoch častiach - 1 pred a 1 po vypracovaní skúšky. Priestupok nebol spáchaný uskutočnením predmetnej e-mailovej komunikácie, ale neetickou ponukou na vypracovanie skúšok.

2.4 Podľa žalovanej komunikácia s fiktívnym študentom slúžila len ako dokumentácia reálnosti ponuky a tvorila podklad pre záver disciplinárnych orgánov. Naviac, aj keď žalobca nedal predchádzajúci súhlas na použitie takto získaného dôkazu, urobil tak v druhostupňovom konaní, keď ho pripojil k žiadosti o preskúmanie prvostupňového rozhodnutia.

2.5 Žalovaná tvrdí, že síce disciplinárny poriadok UK obsahuje demonštratívny výpočet skutkových podstat disciplinárnych priestupkov študentov, avšak jednou z explicitne upravených je konanie v rozpore s dobrými mravmi v súvislosti s plnením študijných povinností. Článok 4 ods. 5 písm. e/ Disciplinárneho poriadku uvádza príklady konania študenta, ktoré sa priečia dobrým mravom a považujú sa za disciplinárny priestupok. Výslovne stanovuje, že konaním v rozpore s dobrými mravmi v súvislosti s plnením študijných povinností je akákoľvek forma odpisovania alebo nedovolenej spolupráce alebo napovedania v priebehu písomného alebo ústneho overovania vedomostí študentov.

2.6 Žalovaná ďalej poukazuje na skutočnosť, že žalobca svoje konanie, ani vo svojom písomnom stanovisku zo dňa 12.11.2014, nepoprel, ale naopak priznal ho. Tvrdenia o tom, že disciplinárna komisia sama a umelo vytvárala situáciu, ktorej účelom bolo vyprovokovanie iného subjektu je zavádzajúce a nemá oporu v zistenom skutkovom stave. Disciplinárna komisia začala vo veci konať až na základe

podnetu, následne bol žalobca vyzvaný na zaslanie písomného stanoviska a bola zvolaná disciplinárna komisia fakulty.

2.7 Žalobca sa podľa žalovanej dopustil konania, ktoré je nielen v rozpore s dobrými mravmi, ale aj so sľubom, ktorý vyjadril pri bakalárskej promócií, že hodnosť bakalára zachová bezúhonnú a nedotknutú, že si bude ctíť pravdu a spravodlivosť, riadiť sa svedomím a pocitom zodpovednosti. Závažnosť a dosah správania žalobcu ohrozuje dobré meno žalovaného tým, že má potenciál vážne spochybníť vysoké nároky kladené na prípravu študentov, odbornú a morálnu kvalitu jej absolventov, ako aj autoritu a vážnosť vysokoškolských pedagógov.

2.8 Napadnuté rozhodnutie sa opiera o zákonným spôsobom získané dôkazy a dáva síce stručnú, ale pre potreby súdneho prieskumu dostatočnú odpoveď na všetky relevantné námietky žalobcu uvedené v žiadosti o preskúmanie prvostupňového rozhodnutia. Vzhľadom k vyššie uvedenému žalovaná žiada napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť.

3.

3.1 Podaním doručeným krajskému súdu dňa 10.02.2016 sa k odvolaniu vyjadril žalobca, pričom skonštatoval, že rozsudok súdu prvého stupňa považuje za vecne správny a zákonný.

3.2 Žalobca sa nestotožňuje so záverom žalovaného, že napadnuté rozhodnutie bolo jasné a zrozumiteľné. Nielen výrok napadnutého rozhodnutia, ale ani odôvodnenie rozhodnutia o uložení sankcie neobsahujú dostatočné vymedzenie skutku a ani neuvádzajú, ktorý konkrétny všeobecne záväzný právny predpis alebo vnútorný predpis žalovanej alebo jej súčasť bol porušený.

3.3 Z odôvodnenia rozhodnutia o uložení disciplinárneho opatrenia musí byť zrejmé akým konaním (skutkom), ktorý musí byť vymedzený tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným konaním (skutkom), mal byť porušený všeobecne záväzný právny predpis, vnútorný predpis žalovanej alebo jej súčasť, alebo verejného poriadku. V tomto smere žalobca upozorňuje, že v rozhodnutí správneho orgánu druhého stupňa sa vo výrokovej časti v skutkovej vete, oproti prvostupňovému rozhodnutiu, už nachádza uvedenie konkrétneho priestupku (podľa čl. 4 bod 5 písm. e/ Disciplinárneho poriadku), pričom nie je zrejmé, na základe čoho túto časť druhostupňový orgán doplnil - ak by dopĺňal prvostupňové rozhodnutie, musel by ho zrušiť a sám rozhodnúť, čo neurobil. Nie je zrejmé, za ktorý konkrétny priestupok mal byť žalobca vylúčený zo štúdia.

3.4 Žalobca zároveň upozorňuje na svoje vyjadrenie z 12.11.2014, ako aj na skutočnosť, že predmetnú „službu“ neposkytol, čo „fiktívnemu“ študentovi aj oznámil, za týmto účelom priložil kompletnú emailovú komunikáciu s tzv. K. S. v rámci žiadosti o preskúmanie rozhodnutia, ktorú však považoval druhostupňový správny orgán za bezpredmetnú. Uvedené žalobca zasielal za účelom náležitého objasnenia situácie z jeho strany, napriek tomu, že ide o nezákonne získaný dôkaz, na ktorý nebolo možné pri rozhodovaní prihliadať. Zároveň v konaní o disciplinárnom priestupku nebolo nikdy zohľadnené, že ku skutku „ovplyvňovanie počas skúšky“ nikdy nedošlo. Navyše k nepovolenej pomoci počas skúšky „online“ ani nemohlo dôjsť, keďže používanie mobilného telefónu počas skúšok je zakázané. Taktiež obdobie, ktoré bolo označené správnym orgánom, teda čas „najmenej od októbra až do novembra 2014“, nie je skúškovým obdobím, a teda má žalobca za to, že k skutku nemohlo dôjsť.

3.5 Žalobca sa ďalej domnieva, že je neprípustné, aby disciplinárna komisia buď sama umelo vytvárala situáciu, ktorej účelom bolo prostredníctvom fiktívneho študenta vytvoriť predpoklady na vyprovokovanie iného subjektu (ktorý podlieha disciplinárnej právomoci komisie) k nejakému konaniu, rovnako nie je možné používať v tomto konaní fiktívnu osobu ako agenta provokatéra. Preto je podstatné, že na nezákonne získaný dôkaz nemožno prihliadať.

3.6 Žalobca ďalej uvádza, že mu postupom správnych orgánov bolo odňaté právo relevantne sa vyjadriť ku všetkým dôkazom, ako aj skutočnosť, že mu bol uložený ten najprisnejší trest, pričom túto

skutočnosť neodôvodnili, neprihliadali vôbec na žalobcove doterajšie správanie, študijné výsledky, úplne odignorovali ust. čl. 5 bod 2 Disciplinárneho poriadku. Navyiac, napriek tomu, že žalobca tieto námietky už uviedol v žiadosti o preskúmanie prvostupňového rozhodnutia, no tieto ostali bez reakcie zo strany druhostupňového orgánu.

3.7 Žalobca vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považuje napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť ako aj pre nedostatok dôvodov, rozsudok súdu prvého stupňa za správny a odvolanie žalovaného za nedôvodné, navrhuje, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 08.09.2015 sp. zn. 5S 34/2015 ako vecne správny potvrdil. Zároveň žiada o náhradu trov odvolacieho konania vrátane právneho zastúpenia.

4.

4.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 vetá prvá O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia zverejnené najmenej 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk <., rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

4.2 V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

4.3 Podľa § 244 ods. 2 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“).

4.4 Podľa § 244 ods. 3 O.s.p. sa rozhodnutiami správnych orgánov rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia, alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

4.5 Podľa ustanovenia § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

4.6 Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

4.7 Pri preskúmaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

4.8 Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

4.9 Podľa § 72 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách, disciplinárny priestupok je zavinené porušenie právnych predpisov alebo vnútorných predpisov vysokej školy alebo jej súčastí, alebo verejného poriadku.

4.10 Podľa § 72 ods. 2 zákona č. 131/2002 Z. z. za disciplinárny priestupok možno uložiť študentovi niektoré z týchto disciplinárnych opatrní:

- a) pokarhanie,
- b) podmienené vylúčenie zo štúdia s určením lehoty a podmienok, pri dodržaní ktorých bude podmienené vylúčenie zo štúdia zrušené,
- c) vylúčenie zo štúdia.

4.11 Podľa § 72 ods. 3 zákona č. 131/2002 Z. z. disciplinárny priestupok je premlčaný, ak od jeho spáchania uplynul viac ako jeden rok. Premlčacia doba neplynie počas konania o disciplinárnom priestupku ani počas prerušenia štúdia.

4.12 Podľa § 72 ods. 4 zákona č. 131/2002 Z. z. disciplinárne opatrenia podľa ods. 2 ukladá rektor; študentom zapísaným na štúdium študijných programov uskutočňovaných na fakulte ukladá disciplinárneho opatrenia dekan. Rektor ani dekan nemôže uložiť prísnejšie disciplinárne opatrenie, než navrhla disciplinárna komisia.

4.13 Podľa § 72 ods. 5 zákona č. 131/2002 Z. z. konanie o disciplinárnom priestupku pred disciplinárnou komisiou vysokej školy (fakulty) je ústne za prítomnosti študenta; ak sa študent nedostaví bez riadneho ospravedlnenia, možno konať aj bez jeho prítomnosti.

4.14 Podľa § 72 ods. 6 zákona č. 131/2002 Z. z. rozhodnutie o uložení disciplinárneho opatrenia musí byť písomné, musí obsahovať odôvodnenie a poučenie o možnosti podať žiadosť o jeho preskúmanie; študentovi musí byť doručené do vlastných rúk. Žiadosť sa podáva orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do ôsmich dní odo dňa jeho doručenia. Ak je týmto orgánom dekan, môže sám žiadosti vyhovieť a rozhodnutie zmeniť alebo zrušiť. Ak žiadosti nevyhovie, postúpi ju rektorovi. Rektor rozhodnutie dekana preskúma a ak je v rozpore so zákonom, vnútorným predpisom verejnej vysokej školy alebo jej súčasťou, rozhodnutie zmení alebo zruší, inak žiadosť zamietne a rozhodnutie potvrdí. Rektor musí vydať rozhodnutie najneskôr do 30 dní od doručenia žiadosti o preskúmanie rozhodnutia dekana.

4.15 Podľa § 108 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách, na rozhodovanie podľa tohto zákona sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem

- a) rozhodovania o uložení pokuty podľa § 2a,
- b) rozhodovania o zastavení konania alebo rozhodovania o prerušení konania podľa § 47,
- c) rozhodovania o udelení oprávnenia podľa § 49a,
- d) rozhodovania o priznaní sociálneho štipendia podľa § 96,
- e) rozhodovania o uznaní dokladov o vzdelaní.

4.16 Z obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd SR zistil skutkový stav, z ktorého vyplýva, že žalobca ako konateľ firmy Cielene, spol. s r.o. ponúkal na webovej stránke vypracovanie zadaní a domácich úloh, doučovanie na zápočty a skúšky, ako aj vypracovanie skúšok. Zároveň prostredníctvom e-mailovej komunikácie so študentom označeným ako „K. S.“ bola zo strany predmetnej firmy spresnená realizácia a platba ohľadom služby vypracovania skúšky, a to tak, že záujemca zašle zadanie priamo zo skúšky, následne mu zašlú obratom postupne riešenia tak, aby ich bolo možné odpísať, pričom platba prebehne v dvoch častiach, a to 1 pred a 1 po vypracovaní skúšky. V tejto súvislosti prebehlo disciplinárne konanie, ktoré začalo na podklade podnetu, a to doručenej predmetnej e-mailovej komunikácie, k čomu sa v administratívnom spise nachádza čestné vyhlásenie pani Z.. C. K. z dňa 04.11.2014, ktorá predmetnú e-mailovú komunikáciu postúpila prodekanke doc. RNDr. D. S., CSc.

4.17 Vo vzťahu k argumentom odvolateľa - žalovaného, Najvyšší súd SR udáva, že súhlasí s jeho názorom ohľadom skutočnosti, že na konanie podľa § 66 ods. 1 písm. c/ zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách o vylúčení zo štúdia sa nevzťahujú ustanovenia osobitného zákona - zákona č. 71/1976 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), pričom disciplinárny priestupok študenta je upravený v § 72 predmetného zákona.

4.18 Pokiaľ ide o otázku použiteľnosti e-mailovej komunikácie, ktorá slúžila ako podklad pre začatie disciplinárneho konania a bola sprístupnená správne mu orgánu, odvolací súd z pripojeného administratívneho spisu zistil, že túto priamo poskytol študent, ktorý nechcel byť menovaný, ako o tom svedčí zápis - čestné prehlásenie pani Z. zo dňa 04.11.2014, zároveň odvolací súd podotýka, že samotný žalobca poskytol kópiu tejto komunikácie vo svojej žiadosti o preskúmanie prvostupňového rozhodnutia zo dňa 15.12.2014.

4.19 Pokiaľ ide o otázku použiteľnosti predmetnej e-mailovej komunikácie ako dôkazného prostriedku, odvolací súd ponajprv poukazuje na skutočnosť, že predmetná komunikácia slúžila ako podnet, na podklade ktorého sa disciplinárne konanie začalo. Žalovaná pri posudzovaní konania žalobcu ohľadom jeho ponuky vypracovania zadaní a domácich úloh, doučovania na zápočty a skúšky, ako aj vypracovania skúšok vychádzala nielen z e-mailovej komunikácie, ale aj zo samotnej ponuky zverejnenej na webovej stránke a priamo z vyjadrení žalobcu, ktorý tento svoj skutok nielenže nepoprel, ale navyiac aj oľutoval. Zároveň má pravdu žalovaná, ktorá uvádza, že žalobca sám a dobrovoľne e-mailovú komunikáciu predložil vo svojej žiadosti o preskúmanie prvostupňového rozhodnutia. Navyiac odvolací súd upozorňuje, že predmetná komunikácia sa neodohrala medzi žalovanou a žalobcom, ale medzi žalobcom a inou osobou - študentom (bez ohľadu na to, či vystupovala v tejto komunikácii pod svojim pravým menom alebo skrytou identitou) a táto osoba zrejme predmetnú komunikáciu sama žalobkyni predložila, aj keď samotné čestné vyhlásenie pani Z. toto len naznačuje, ale nepreukazuje. Pre účely nášho skúmania postačuje, že z daného jednoznačne vyplýva, že komunikácia prebiehala medzi súkromnými osobami a nie medzi žalovanou ako verejnoprávnu inštitúciou, či disciplinárnu komisiou - ako sa to svojim vyjadreniami snažil navodiť žalobca (pozri bod 3.5).

4.20 Odvolací súd podotýka, že záznam o korešpondencii medzi súkromnými osobami, zabezpečený jednou z komunikujúcich osôb i bez výslovného súhlasu ďalšej komunikujúcej osoby, môže byť v trestnom konaní použitý ako dôkazný prostriedok na dokumentovanie a preukázanie porušenia ustanovení Trestného zákona. Vychádzajúc z analógie v oblasti správneho trestania a trestného konania je potrebné v našom prípade konštatovať, že nakoľko má každý právo zaznamenávať svoju vlastnú komunikáciu (osobitne v prípadoch komunikácie prostredníctvom internetu, kde sa táto ukladá automaticky), žalovaný tým, že komunikoval s iným študentom - K. S., ako záujemcom o spornú službu - konal tak so všeobecnou znalosťou, že táto komunikácia môže byť zaznamenávaná, a teda k tomu konkludentne privolil (§ 35 Občianskeho zákonníka). Použitie e-mailovej komunikácie v tomto prípade malo za úlohu dokresliť závažnosť konania žalobcu a jeho zámer svoju nedovolenú ponuku na vypracovanie skúšok realizovať. Neslúžila primárne ako dôkaz toho, že žalobca na webovom sídle dané služby za odplatu ponúka, pretože toto bolo zrejme z danej webovej stránky, a najmä zo samotného vyjadrenia sa žalobcu v priebehu disciplinárneho konania. Odvolací súd tvrdí, že nemohlo ísť o prostriedok získaný v rozpore so zákonom, či nedovolený dôkazný prostriedok, keďže si každý môže oprávnené zaznamenávať a uchovávať svoju komunikáciu, a teda dôkaz predložený žalobcom bol získaný zákonným spôsobom.

4.21 V danej otázke je dôležité skúmať aj to, či záujem na ochranu súkromia žalobcu je väčší ako záujem spoločnosti na spravodlivom postihnutí možného protiprávneho a nemorálneho konania žalobcu. Alebo či záujem na ochranu súkromia žalobcu je väčší než záujem žalovanej na ochranu svojho dobrého mena a povesti ako aj napĺňania jej zákonom stanovených povinností (t.j. výchova odborníkov s najvyšším vzdelaním, vysokými morálnymi zásadami, občianskou a spoločenskou zodpovednosťou ako je uvedené § 1 ods. 4 písm. a/ zákona č. 131/2002 Z. z. o Vysokých školách). Tiež je potrebné skúmať otázku, či predmetný záznam e-mailovej komunikácie je jediným dôkazným prostriedkom, alebo, či je v zhode s ďalšími dôkazmi.

4.22 V tomto smere odvolací súd konštatuje, že presvedčivým dôkazom je samotná výpoveď žalobcu, ktorý nielenže nepoprel konanie kladené mu za vinu, ale uvedomujúc si závažnosť, ho aj oľutoval. Samotná e-mailová komunikácia len dokresľuje spôsob, či formu akou chceli realizovať nedovolenú pomoc pri skúškach, a zároveň ochotu žalobcu podieľať sa na nedovolenom a neetickom poskytovaní

predmetnej „služby“ pri podvádzaní pri skúškach, či plnení si iných povinností študentov, a to dokonca za odplatu. Ide o konanie v štádiu prípravy konania. Samotná komunikácia dokumentuje vierohodnosť ponuky z predmetnej webovej stránky, ale aj charakter a osobu žalobcu. Prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil tvrdenia žalobcu ohľadom nezákonného použitia predmetnej komunikácie. Naopak nepochybil, keď prisvedčil žalobcovmu tvrdeniu ohľadom disciplinárnej komisie, ktorá údajne mala umelo vytvárať situáciu a prostredníctvom fiktívneho študenta vytvoriť predpoklady na vyprovokovanie iného subjektu, čo je v rozpore s vyjadreniami tak žalovanej, ako aj so samotným priebehom disciplinárneho konania zachyteného v priloženom súdnom a administratívnom spise.

4.23 Ako nesprávne sa javí aj konštatovanie prvostupňového súdu v odôvodnení jeho rozhodnutia, že nie je zrejmé, ako je možné, že súčasťou spisu je e-mailová komunikácia študenta, „ktorý neexistuje“. K tomu odvolací súd udáva, že z priložených spisových materiálov vyplýva, že k odovzdaniu predmetnej e-mailovej komunikácie došlo ponajprv ako podnet študenta, ktorý chcel ostať v anonymite, čo je zdokumentované v administratívnom spise v čestnom prehlásení pani Z., ktorá v tom čase pracovala ako referentka FEMI UK a túto od študenta prevzala a odovzdala následne ďalej. Zároveň túto e-mailovú komunikáciu doručil žalovanej počas disciplinárneho konania žalobca v jeho žiadosti o preskúmanie prvostupňového rozhodnutia. Niet teda vôbec žiadnej pochybnosti o tom, ako sa predmetná e-mailová komunikácia dostala na vedomie školy a disciplinárnej komisie.

4.24 Ako otáznosť sa javia aj vyjadrenia žalobcu ohľadom Čestného prehlásenia pani Z., ako aj ohľadom jeho doterajšieho správania sa, či študijných výsledkov. Z predloženej dokumentácie je zjavné, že predsedníčka disciplinárnej komisie p. doc. RNDr. M., CSc. oboznámila prítomných počas zasadnutia Disciplinárnej komisie o podnete voči žalobcovi, ktorým bola vytlačená a doručená e-mailová komunikácia študenta s pseudonymom „K. S.“ so žalobcom. Žalobca bol o tejto skutočnosti informovaný už písomne pred zasadnutím komisie, a to v Oboznámení so začiatkom disciplinárneho konania voči nemu z 05.11.2014, ktoré si v ten istý deň žalobca aj prevzal. Samotné čestné vyhlásenie bolo deklaráciou zo strany Z. o tom, že predmetnú komunikáciu riadne odovzdala pani predsedníčke doc. RNDr. M., CSc., nakoľko študent, ktorý ju doručil chcel ostať v anonymite. Následne predsedníčka Disciplinárnej komisie doc. RNDr. M., CSc. na podklade takto získaného podnetu začala konať. Nie je teda pravdou, že by žalobca nevedel o tomto podnete voči nemu, a nemohol sa k nemu vyjadriť.

4.25 Obdobne zo zápisu z priebehu disciplinárneho konania vyplýva, že disciplinárna komisia sa zaoberala aj študijnými úspechmi žalobcu, pričom túto skutočnosť vyhodnotila, že je o to viac poľutovania hodné: „že dobrí študenti... stavali svoje podnikanie aj na podvádzaní“.

4.26 Odvolací súd dospel k rovnakému záveru, ako súd krajský, týkajúci sa otázky presného vymedzenia skutku, t.j. otázky za aké konkrétne konanie je žalobca postihnutý. Uvedený opis skutku musí byť uvedený vo výroku rozhodnutia disciplinárnych orgánov, nie je ho možné špecifikovať až v druhostupňovom rozhodnutí keďže ide o rozhodnutie, proti ktorému v administratívnom konaní už nie je prípustné odvolanie. Absenciu skutku vo výroku prvostupňového rozhodnutia zo dňa 09.12.2014 nie je možné sanovať spôsobom ako tomu bolo v tejto veci.

4.27 Odvolací súd v danej súvislosti dáva do pozornosti Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8, (ďalej len „Dohovor“) dojednaný v Ríme 4. novembra 1950, a ďalšie zmluvné dokumenty na tento Dohovor nadväzujúce, ktorý bol publikovaný v Zbierke zákonov pod č. 209/1992 Zb. Uvedený Dohovor v súlade s čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky má prednosť pred zákonom.

4.28 Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života

účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosc konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

4.29 Vzhľadom na nedostatok špeciálnej právnej úpravy pri posudzovaní správneho deliktu a rozhodovaní o ňom ako aj pri ukladaní sankcie je potrebné postupovať „analogiae legis“ podľa ustanovení obsahujúcich trestnoprávnu úpravu, čo vyplýva zo znenia čl. 6 ods. 1 Dohovoru, keď Dohovor v článku 6 ods. 1 veta prvá uvádza „akékoľvek trestné obvinenie“, z ktorej právnej úpravy aj v zmysle ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR (nález sp. zn. III. ÚS 571/2015-47 zo dňa 12. apríla 2016), ako aj Najvyššieho súdu SR (rozsudok sp. zn. 8Sž/18, 22, 23, 24/2011 zo dňa 24. novembra 2011), vyplýva nevyhnutnosť poskytnúť každému subjektu, ktorému sa kladie za vinu spáchanie deliktu a ukladá sa mu zaň sankcia, záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívna zodpovednosť.

4.30 Najvyšší súd SR z uvedených dôvodov zastáva názor, že ak zákon o vysokých školách a ani Disciplinárny poriadok Univerzity Komenského v Bratislave pre študentov neustanovuje hmotnoprávnu a procesnoprávnu úpravu sankcionovania disciplinárnych deliktov je potrebné vychádzať z právnej teórie, ktorá v rámci verejnoprávnej zodpovednosti za protispoločenské konanie rozoznáva trestné činy, priestupky, iné správne delikty, ďalšej špecifikácii podliehajú správne disciplinárne delikty a správne delikty poriadkové. Deliktom je len také porušenie povinnosti (konanie alebo opomenutie), ktoré konkrétny zákon takto označuje. Rozlišovacím kritériom medzi jednotlivými druhmi deliktov podľa závažnosti je miera ich typovej spoločenskej nebezpečnosti vyjadrenej v znakoch skutkovej podstaty, u iných správnych deliktoch a disciplinárnych deliktoch ešte aj okruhom subjektov, ktoré sa deliktu môžu dopustiť (výstižne to určuje zákon o priestupkoch). Je potrebné zdôrazniť, že formálne označenie určitého typu protispoločenského konania a tomu zodpovedajúcemu zaradeniu medzi trestné činy, priestupky, iné správne delikty a z toho vyvedené následky v podobe sankcií, vrátane príslušného konania, pritom či už ide o oblasť súdneho alebo správneho trestania, je len vyjadrením reálnej trestnej politiky štátu, teda reflexia názoru spoločnosti na potrebnú mieru ochrany jednotlivých vzťahov a záujmov. Kriminalizácia, či naopak dekriminalizácia určitého konania nachádza výraz v platnej právnej úprave a v ich zmenách, voľbe procesných nástrojov potrebných k odhaleniu a dokázaniu konkrétnych skutkov ako aj prísnosti postihu delikventa.

4.31 V preskúmvanej veci z uvedených dôvodov bolo povinnosťou žalovanej v spojení s disciplinárnym orgánom prvého stupňa v disciplinárnom konaní zistiť skutočný stav a pri tom postupovať v súčinnosti so žalobcom ako účastníkom tohto konania a vzhľadom na nedostatok špeciálnej právnej úpravy, bolo potrebné pri posudzovaní jeho disciplinárneho previnenia ako správneho deliktu a rozhodovaní o ňom, ako aj pri ukladaní sankcie postupovať „analogiae legis“ podľa ustanovení obsahujúci trestnoprávnu úpravu (Trestný zákonník, Trestný poriadok).

4.32 V danej súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 106/2011-85 z 28. novembra 2012, v ktorom Ústavný súd SR vyjadril svoje stanoviská a názory k právnej problematike trestania, charakterizujú pojem trestu a význam trestných sadzieb, účel trestu v teórii trestného práva hmotného, zásadu primeranosti trestu k trestnému činu, za ktorý je trest ukladaný, individualizáciu trestu ako prostriedok dosiahnutia primeranosti trestu.

4.33 Odvolací súd z uvedeného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky upriamuje pozornosť predovšetkým na konštatovanie ústavného súdu:

„Preambula Dohovoru a Štatútu Rady Európy odkazuje na to, že spoločným dedičstvom politických tradícií a ideálov, duchovných a morálnych hodnôt, sú v oblasti trestného práva princípy zákonnosti, humánnosti, primeranosti trestu a rešpektovanie ľudskej dôstojnosti formulované ešte osvietencami (bližšie: Repík B.: Evropská úmluva o ľudských právach a trestní právo. PRAHA: Nakladatelství ORAC, s. r. o., 2002. s. 29 a nasl.). Z týchto východísk je nevyhnutné postupovať aj pri ukladaní sankcie za protispoločenské konanie. Problematiky trestných sankcií sa týka viacero ustanovení dohovoru a jeho dodatkových protokolov [napr. čl. 2 ods. 1 dohovoru a Protokol č. 6 k dohovoru o ochrane ľudských

práv a základných slobôd, čl. 3, čl. 4 ods. 3 písm. a/, čl. 5 ods. 1 písm. a/, d/ a e/ a čl. 7 dohovoru a nepriamo aj ďalšie ustanovenia]. Základný princíp podobne ako pri podmienkach trestnej zodpovednosti predstavuje princíp zákonnosti (*nulla poena sine lege*) vyžadujúci ukládanie trestu (trestných sankcií) výlučne na základe zákona a vylučujúci uloženie prísnejšieho trestu, než aký bolo možné uložiť na základe zákona účinného v čase spáchania trestného činu.

4.34 Čo sa týka požiadavky primeranosti trestu, túto požiadavku dohovor priamo nezakotvuje, judikatúra ESĽP však uplatňuje princíp proporcionality vyjadrujúci požiadavku zachovania spravodlivej rovnováhy medzi všeobecnými záujmami spoločnosti a garanciami základných práv jednotlivcov, resp. požiadavku proporcionality medzi zásahom do práva a sledovaným cieľom, pričom nevyhnutnosť rešpektovania tohto princípu zdôrazňuje aj pri zásahoch do práv chránených dohovorom majúcich podobu trestných sankcií.

4.35 Vychádzajúc z trestnoprávnej úpravy trest je najostrejším z prostriedkov štátneho donútenia, ktoré používa štát pri plnení svojich funkcií. Z ustanovenia § 31 ods. 1 Trestného zákona jasne vyplýva, že trest je následkom trestného činu. Ukládanie konkrétneho trestu páchatelovi teda musí byť v príčinnej súvislosti so spáchaním konkrétneho trestného činu páchatelom. Inak povedané, nevyhnutnou podmienkou a predpokladom uloženia konkrétneho trestu páchatelovi je spáchanie konkrétneho trestného činu páchatelom. Charakteristickým znakom trestu je, že sa ním spôsobuje ujma, ktorá spočíva vo výraznom zásahu do práv páchatel'a, pričom jednoznačne najcitlivejší zásah predstavuje zásah do jeho osobnej slobody.

4.36 Z hodnotového systému právneho štátu je nutné vyvodiť, že „sloboda môže byť zachovaná jedine tak, že sa s ňou bude nakladať ako s najväčším princípom, ktorý nesmie byť obetovaný účelnosti a jednotlivým výhodám" (Hayek, F. A.: Právo, zákonodarstvo a slobody. I. diel. Praha: Academia 1991, s. 56). Orientácia trestnoprávnej ochrany na ochranu osobnosti človeka, jeho dôstojnosti a jeho práv a slobôd vytvára dostatočný priestor na rozvoj ľudskej osobnosti a na fungovanie jedinca v spoločnosti. V tomto smere je potrebné vychádzať zo zásady, že „bez slobody jednotlivca neexistuje sloboda spoločnosti". S tým súvisí aj zásada uplatňovaná v trestnom práve, a to zásada humanizmu, ktorá zahŕňa nielen ochranu páchatel'a, jeho resocializácie, či sociálnej integrácie, výkon trestu a ochranných opatrení, ale aj ochranu spoločnosti vrátane jej humanitných ideálov a hodnôt, ako aj ochranu potencionálnych obetí pred trestnými činmi. Trest realizuje svoje poslanie - ochranu spoločnosti niekoľkými funkciami, ako sú represia (zabránenie páchatelovi páchať ďalej trestnú činnosť), resocializácia páchatel'ov trestných činov, a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Aj keď represia a výchova sú z hľadiska účelu trestu veľmi dôležité, nie sú cieľom samy osebe, ale sú to prostriedky na dosiahnutie cieľa konečného, ktorým je ochrana spoločnosti pred kriminalitou. Pre trest je charakteristické, že je s ním spojené negatívne hodnotenie činu a osoby páchatel'a a že sa ukláda v závislosti od závažnosti činu vyjadrenej stupňom jeho spoločenskej nebezpečnosti, ktorá je rozhodujúca pre stanovenie druhu trestu a jeho výmery, pričom jeho prioritný účel sa dosahuje predovšetkým ukladaním trestov a ich výkonom. Vychádzajúc zo zásady humanity treba dodržať princíp úmernosti represie, aby táto neprekročila mieru nevyhnutnú pre splnenie účelu trestu. K naplneniu účelu trestu prispieva aj jeho preventívne pôsobenie, keď hrozba trestu formulovaného v trestnom kódexe odrádza verejnosť od páchania trestnej činnosti, pričom intenzita tejto prevencie rastie so zvyšovaním vedomia verejnosti o neodvratnosti a spravodlivosti trestov.

4.37 Predpokladom účinnej ochrany spoločnosti, teda účinnosti generálnej a individuálnej prevencie, je adekvátnosť trestov za spáchaný trestný čin. Preventívno-výchovnú funkciu trestov zabezpečuje hrozba trestom. Trestný zákon nežiaduce a spoločnosti škodlivé konania premieta do skutkových podstát trestných činov a ujmu za ich spáchanie formuluje v podobe trestov. Trestný kódex plní svoju preventívno-výchovnú funkciu prostredníctvom stupnice druhov trestov a ich výmer za jednotlivé trestné činy vyjadrujúcej hodnotový úsudok o stupni zavrhnutiahodnosti jednotlivých trestných činov. Teoretické východiská penológie poukazujú na potrebu zvoliť optimálnu mieru represie, keďže ani príliš mierny, ani príliš prísny trest podľa nej nepôsobia výchovne, ale demoralizujúco, zároveň varujú pred tzv. exemplárnym trestaním spočívajúcim v tom, že sa konkrétna prítomnosť trestu neodôvodňuje

hľadiskom individuálnej prevencie, ale potrebou odstrašiť verejnosť ustanovením prehnane prísnych trestov, kde je zintenzívnením represie potlačený moment prevencie. Funkciu ochrany plní trest jednak voči páchatelovi trestného činu, voči ktorému sa prejavuje moment represie (zabránenie páchaniu trestnej činnosti) a individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu), jednak voči ďalším jednotlivcom, potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje moment generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestov na ostatných členov spoločnosti).

4.38 Trest ako najzávažnejší zásah štátu do základných ľudských práv páchatel'a nesmie byť ukladaný mechanicky, bez zváženia všetkých okolností konkrétneho prípadu a pomerov páchatel'a. Z požiadavky primeranosti trestu jednoznačne vyplýva zákaz akéhokoľvek exemplárneho trestania. Trestnú represiu je preto nutné uplatňovať len v nevyhnutne nutnej miere. Trest nesmie byť prejavom neprimeraného inštitucionalizovaného násilia spoločnosti voči jednotlivcovi.

4.39 V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu.

4.40 Zo skutkových okolností danej veci vyplýva, že správne orgány oboch stupňov v disciplinárnom konaní vedenom v prípade žalobcu sa neriadili právnou úpravou uvedenou vyššie, majúcu za následok nezákonnosť ich postupu podmieňujúceho nezákonnosť ich rozhodnutí. Skutkové zistenia vyplývajúce z administratívneho spisu potvrdzujú, že disciplinárna komisia vypracovala zápis zo svojho zasadnutia dňa 01.12.2014, avšak z obsahu nijak nevyplýva či a ako vypovedal žalobca vo veci vzneseného obvinenia z disciplinárneho previnenia, ako aj či sa s uvedenou zápisnicou žalobca mal možnosť oboznámiť, ktorým postupom správny orgán prvého stupňa zaťažil svoje konanie takou vadou, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia o uložení disciplinárneho opatrenia a ktorú skutočnosť samu osebe v procese sankcionovania žalobcu obvineného z disciplinárneho deliktu majúceho podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru charakter trestného obvinenia, je treba považovať za taký nedostatok, majúci za následok nezákonnosť rozhodnutia.

4.41 Z judikatúry ústavného i najvyššieho súdu vyplýva povinnosť aj disciplinárnej komisii a následne žalovanej založiť svoje rozhodovanie o vine ako i o potrestaní žalobcu na základe zodpovednom a starostlivom zhodnotení každej z jednotlivých okolností prípadu individuálne i v ich vzájomných súvislostiach a v súhrne. Len dôsledné a dôkladné poznanie veci a všetkých okolností prípadu bolo predpokladom, aby správny orgán v zmysle zásad voľného uváženia, objektívnosti a diferencovanosti rozhodol o spravodlivom treste. Pri hodnotení jednotlivých okolností prípadu individuálne i v ich vzájomnej súvislosti sa uplatňujú predovšetkým analytické a syntetické metódy poznávania, indukcia i dedukcia, ako aj metódy formálnej i dialektickej logiky, ale aj ďalšie bežné metódy poznávania, aby ich výsledkom mohlo byť spravodlivé, jasné, zrozumiteľné a presvedčivé rozhodnutie. Požiadavka primeranosti disciplinárneho opatrenia ako trestu za porušenie povinnosti študenta a jeho individualizácie tak mala nútiť správny orgán prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda brániť jeho mechanickému postupu pri rozhodovaní o sankcii.

4.42 Najvyšší súd zhodne so záverom krajského súdu konštatuje, že žalovaná a ani prvostupňový orgán neodôvodnili druh uloženej sankcie, pričom vylúčenie zo štúdia je sankciou najprísnejšou.

4.43 Na základe uvedeného Najvyšší súd SR dospel k záveru, že napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave bol vecne správny a riadne zdôvodnený, preto ho v zmysle § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. bolo potrebné spolu s opravným uznesením potvrdiť.

5.

5.1 O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p., keďže žalobca mal v odvolacom konaní úspech, súd mu priznal

nárok na náhradu trov odvolacieho konania, vrátane právneho zastúpenia, ktoré predstavuje sumu vo výške 151,58 € (1x vyjadrenie k odvolaniu á 143,- € a paušál á 8,58 €) na účet právneho zástupcu žalobcu v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

6.

6.1 Podľa § 492 ods. 2 zákona Národnej rady SR č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, odvolacie konania podľa piatej časti O.s.p. začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. V tejto veci začalo odvolacie konanie ešte pred 1. júlom 2016, súd preto procesne postupoval podľa ustanovení O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.